

MOJ PUT DA NIJE PRAVEDAN?

26. nedjelja kroz godinu, A

Poznate su nam isprike nemarnih i lijenih učenika i studenata. Zašto nemaju uspjeha? Naravno, kriv je profesor, loši su im uvjeti rada, školski su programi glupi i besmisleni; osim toga, okruženi su samim štreberima i ulizicama; ukratko, tko u takvim uvjetima može završiti školovanje? Prastari je to čovjekov način da se opravda zbog svojih neuspjeha i zbog svojih gluposti. Krivi su drugi! Tako čovjek sebe koji puta opravdava i tješi, a time zapravo sebi trajno oduzima prigodu da se promijeni i da svoj problem riješi. Nažalost, takve primjere ne nalazimo ne samo kod studenata i učenika. Često se i nama događa da učinimo nešto krivo. I onda? Kao prvo, ne želimo priznati svoj promašaj i svoj grijeh. Pa onda kad je promašaj očit i mjerljiv, naravno, krivi su drugi i krive su okolnosti, a mi smo posvema nevini...

Današnje prvo čitanje iznosi kako čovjek u takvom razmišljanju ide čak dotle da Boga optužuje za svoje promašaje! I to na vrlo ružan način. Naime, Božji se narod ljuti videći kako Bog prašta grešnicima. Ne može podnijeti Božje dobrote prema raskajanim grešnicima. Očito im to služi kao izlika, i to doista nepoštena izlika. Naime, kao da time žele reći kako je “bolje biti grešnik”, jer, eto, Bog ionako prihvaća grešnike. Time se unaprijed opravdavaju zbog svojih grijeha i traže izlike da griješe.

I u današnjem evanđelju Isus kao da “navija” za grešnike: posve otvoreno i tvrdo govori (“pobožnim”) Židovima kako će ih carinici i bludnice preteći u kraljevstvo nebesko. Zar bi Bog zbilja bio takav da odobrava grijeha? Naravno da ne. Bogu je mio raskajani grešnik, onaj koji je željan obraćenja i novog života. Priznanje grijeha oslobađa tereta, traženje Božjeg milosrđa budi nadu, Božja milost i dobrota daje novi život.

Preduvjet svekolikog Božjeg milosnog djelovanja jest priznanje naših grijeha, spremnost priznavanja vlastitih pogrešaka. Da bi mi Bog pomogao, trebam ispružiti ruku, zavapiti, zaiskati. Nemamo li mnoštvo takvih primjera iz povijesti spasenja? Kad je Petar postao velik? Onda kad se junačio ili onda kad je priznao? A Pavao? A Augustin?

Židovi su prigovarali Bogu da je previše popustljiv i milosrdan do te mjere da zakida “pravednike”. To je doista vrhunac čovjekove oholosti i ludosti. Boga optuživati da je nepravedan! Takvi ljudi pokazuju svoju nedostojnost na dvostruk način. Prvo, pokazuju da su činili “dobra” djela iz čiste računice, pa im je onda krivo što je netko “poprijeko” došao do tog istog milosrđa. Drugo, pokazujući zavist prema obraćenim i pomilovanim grešnicima, tek pokazuju koliko su nevrjedni Božjeg milosrđa. Jer, Bog i Božji svijet nikako ne mogu ići zajedno s jalom i zavišću.

Ne bismo li i mi malo mogli paziti što govorimo? Zar ćemo biti ljubomorni što je Bog milosrdan svakome koji mu zavapi? Zar da i mi Boga za nepravednost optužujemo? Zar ćemo doista poslati “financijsku policiju” Bogu s nalogom da nam položi račune od postanka svijeta pa do danas? Ili ćemo se radije Bogu diviti i zahvaljivati mu za toliku dobrotu koju iskazuje kao prvo meni grešniku, a onda i svakom slabom čovjeku. Jer, sigurno je, Bog se najviše raduje kad je čovjek čovjeku dobrotiv, kad se čovjek raduje uspjehu svoga bližnjega, kad čovjek čovjeka ljubi kao sebe samoga, jer tako čini i sam Bog.

Zvonko Pažin